

WAŻNIEJSZE PRACE ZAKŁADÓW IEOP

Zakład Przemysłu Włókienniczego w Łodzi

Opracowanie warunków eksploatacyjnych dla 4-ch rodzajów urządzeń zdalnej sygnalizacji w tkalni bawełnianej

Praca zawiera warunki eksploatacyjne dla urządzeń zdalnej sygnalizacji dyspozytorskiej w tkalni, służących do kontroli kształtowania się czynników, mających zasadniczy wpływ na bezawaryjny i prawidłowy technologicznie przebieg procesu produkcyjnego. Praca składa się z czterech części: w pierwszych trzech częściach określono ramowe warunki eksploatacyjne i techniczne dla zdalnej sygnalizacji dyspozytorskiej grzania się łożysk grupowych silników napędowych (dwa warianty: 15—20 KW, 220/380 Volt, 1000 obr/min. i od 50 KW wzwyż, 3000 Volt, 750 obr/min.; grzania się uzwojeń grupowych silników napędowych (również dwa warianty jak wyżej) oraz wilgotności względnej w salach produkcyjnych.

Dla każdego rodzaju urządzeń podano: przeznaczenie i krótki opis, uzasadnienie celowości stosowania, warunki pracy, omówienie budowy mechanicznej oraz elektrycznej jak również i dyspozycje opisu technicznego. Sformułowania warunków dokonano pod kątem widzenia potrzeb produkcji oraz organizacji i metod pracy aparatu dyspozytorskiego.

W części czwartej omówiono przeznaczenie zdalnej dyspozytorskiej sygnalizacji temperatury w salach produkcyjnych oraz podano wniosek wraz z uzasadnieniem rozwiązania tej sygnalizacji na zasadzie działania termohydrografu.

Praca może być wykorzystana dla opracowania metod pomiarów wymienionych wielkości oraz prototypów urządzeń, które nie są jeszcze w kraju produkowane ani też nie są objęte obrotem towarowym z ZSRR i krajami demokracji ludowej. (gr)

Zakład Przemysłu Chemicznego w Gliwicach

Usprawnienie procesu produkcyjnego na podstawie przodujących metod pracy

Załogi zakładów przemysłu chemicznego, realizując wskazania i wytyczne II Zjazdu Partii, dążą stale do podniesienia wydajności pracy, jakości produkcji oraz obniżenia jej kosztów. Popieszenie tych wskaźników osiągnąć można między innymi poprzez stosowanie nowych, doskonałych metod pracy, opartych na osiągnięciach przodowników pracy i racjonalizatorów produkcji.

Jedną z najbardziej rozpowszechnionych w przemyśle chemicznym, przodujących metod pracy jest metoda kompleksowego oszczędzania L. Korabielnikowej. Doświadczenia nad wprowadzeniem tej metody w Zakładzie Budowy Aparatury Chemicznej w Kędzierzynie zawiera opracowana przez Zakład Przemysłu Chemicznego IEOP praca pt. „Usprawnienie procesu produkcyjnego na podstawie przodujących metod pracy (Wprowadzenie metody kompleksowego oszczędzania L. Korabielnikowej w ZBA w Kędzierzynie)”. Prace tę można podzielić na dwie zasadnicze części. Pierwsza z nich omawia istotę, cel i znaczenie metody L. Korabielnikowej.

bielnikowej, wskazuje na czynniki, które zalecałyby o wyborze obiektu doświadczalnego, to jest Oddziału Spawalni, a następnie uzasadnia tok przeprowadzanych prac, podając warunki niezbędne dla wprowadzenia tej metody.

Drużną część opracowania zawiera opis przebiegu prac, mających na celu zastosowanie metody L. Korabielnikowej w pracy spawaczy Zakładu. Omówiono tu prace związane z usprawnieniem gospodarki materiałowej spawalni, wprowadzeniem współzawodnictwa o oszczędność elektrod oraz prace, których celem było zmniejszenie zużycia elektrod spawalniczych i podniesienie kwalifikacji zawodowych załogi.

W tej części opracowania podano również uzyskane w wyniku przeprowadzenia tych prac efekty ekonomiczne w postaci poważnego zmniejszenia zużycia elektrod spawalniczych oraz podniesienia wydajności pracy przeszkolonych robotników.

Praca ta daje wyczerpujące wytyczne, dla zastosowania metody L. Korabielnikowej do pracy spawaczy tego Zakładu. Dlatego też może ona stanowić pomoc dla dozoru technicznego i aktywu politycznego zakładów przemysłowych, mających zamiar wprowadzić na swych wydziałach produkcyjnych metodę L. Korabielnikowej.

Zakład Przemysłu Spożywczego w Krakowie

Gospodarka materiałowa w przedsiębiorstwie przemysłu owocowo-warzywnego

W przedsiębiorstwie przemysłowym przygotowanie materiałowe jest jedną z najważniejszych i najbardziej odpowiedzialnych funkcji. W przedsiębiorstwie przemysłu owocowo-

warzywnego rola zaopatrzenia w porównaniu z innymi gałęziami przemysłu nabiera szczególnego znaczenia z powodu oddziaływania czynników naturalnych w postaci sezonowości zbiorów i dostaw owoców oraz warzyw, szybkości psucia się surowców, półproduktów i wyrobów gotowych oraz wysokiego udziału surowców i materiałów w kosztach produkcji (80—85% ogólnych nakładów na produkcję).

Dlatego też znajomość zasad gospodarki materiałowej w przemyśle owocowo-warzywnym powinna co najmniej dorównywać znajomości zasad technologii i umiejętności posługiwania się nimi w działach technicznych tego przemysłu.

Praca niniejsza, będąca wynikiem kilkuletnich studiów, przeprowadzanych przez Zakład Przemysłu Spożywczego Instytutu Ekonomiki i Organizacji Przemysłu, a opartych na zebranych doświadczeniach i wprowadzonych praktycznie w przedsiębiorstwach przetwórstwa owocowo-warzywnego pracach — stanowi próbę syntetycznego ujęcia całokształtu zagadnień gospodarki materiałowej w tej szybko dziś rozwijającej się dziedzinie przemysłu.

W rozdziale pierwszym omówiono rolę i znaczenie gospodarki materiałowej w przemyśle owocowo-warzywnym z uwzględnieniem wpływu czynników naturalnych jak również wpływu organizacji procesu produkcyjnego i magazynów.

W rozdziale drugim, obejmującym organizację zaopatrzenia opracowano projekt struktury organizacyjnej aparatu zaopatrzenia w dwóch wariantach, przystosowanych do organizacji i potrzeb przedsiębiorstwa przetwórstwa owocowo-warzywnego typu dużego i typu średniego.

Roczny plan zaopatrzenia jest przedmiotem rozdziału trzeciego. Omówiono w nim elementy planowania (wielkość produkcji, normy zużycia i normy zapasów) oraz sporządzanie planu zaopatrzenia. W szczególności poruszono tu zagadnienia struktury norm zużycia, metody normowania zużycia, struktury norm zapasów i metody ich normowania, prace przygotowawcze do sporządzania planu zaopatrzenia, opracowanie projektu planu i planu szczegółowego.

Realizacji planu zaopatrzenia jest poświęcony rozdział czwarty. Dla usunięcia dowolności i przypadkowości operatywnego działania, dla uzgodnienia gospodarki materiałowej z rytmem produkcji i utrzymania dyscypliny finansowej, realizację planu zaopatrzenia oparto na planowaniu wykonawczym zaopatrzenia.

Metoda takiego planowania została już poprzednio opracowana w Instytucie Ekonomiki i Organizacji Przemysłu i wprowadzona w szeregu zakładów przemysłu owocowo-warzywnego i tłuszczowego. W rozdziale tym omówiono również realizację planu zaopatrzenia surowcowego i materiałowego oraz zanalizowano wpływ zaburzeń, wywołanych w dostawach owoców i warzyw czynnikami naturalnymi.

Racjonalna gospodarka materiałowa zależy w znacznym stopniu od właściwej organizacji magazynów i gospodarki magazynowej. W pracy (rozdział piąty) przedstawiono metodę obliczania potrzeb magazynowych, zanalizowano w związku z rozmieszczeniem magazynów schematy zakładów przemysłu owocowo-warzywnego wyposażonych w magazyny branżowe i magazyny oddziałowe. Z kolei omówiono strukturę i podano przykład reorganizacji służby magazynów.

Ponadto również sposoby ustalania obsady pracowników magazynowych. Racjonalnej organizacji pracy magazynów służą planowanie wykonawcze pracy w magazynach i organizacja miejsca pracy. Więcej miejsca poświęcono obrotom magazynowym, w szczególności surowcami, materiałami, opakowaniami i wyrobami gotowymi. W punkcie o dokumentacji i ewidencji obrotów materiałowych szczególną uwagę zwrócono na wprowadzenie kart limitowych na materiały i kart wydania surowca. W zakończeniu omówiono kontrolę realizacji norm zapasów materiałowych.

Praca może być wykorzystana przez inne przedsiębiorstwa przemysłu spożywczego dla usprawnienia gospodarki materiałowej oraz podnoszenia kwalifikacji pracowników aparatu zaopatrzenia. (t. k.).

Badanie i rozpowszechnianie przodujących metod pracy w przetwórstwie owoców (rozlew)

Badanie i rozpowszechnianie doświadczeń między zakładami produkcyjnymi tego samego przemysłu jest jednym z warunków osiągnięcia w tych zakładach wysokiej wydajności pracy i obniżenia kosztów własnych produkcji.

Wymiana doświadczeń i metod pracy ma szczególne znaczenie w tych przemysłach, w których istnieje wielka ilość podobnych a przy tym pracochłonnych robót. Sytuacja taka istnieje właśnie m. in. w przemyśle owocowo-warzywnym.

Pracę tę wykonano w rozlewniach przemysłu owocowo-warzywnego tak że względu na istniejącą tam stosunkowo wysoką pracochłonność procesu roboczego oraz niski stan organizacji pracy w większości rozlewni tego przemysłu jak i ze względu na możliwość przeniesienia doświadczeń tych zakładów do konkretnych warunków pracy w rozlewniach innych gałęzi przemysłu (np. w przemyśle tłuszczowym itp.).

Celem tej pracy jest wskazanie pracownikom inżyniersko-technicznym i robotnikom na obrzynie źródła rezerw produkcyjnych, jakie tkwią jeszcze nawet w dużych, stosunkowo dobrze zorganizowanych zakładach oraz na możliwość wykrywania tych rezerw drogą kompleksowego badania organizacji i metod pracy oraz drogą wymiany przodujących doświadczeń między poszczególnymi zakładami tego samego przemysłu.

W pracy powyższej przeprowadzono szczegółową analizę organizacji produkcji w rozlewniach wina na podstawie trzech wybranych zakładów przetwórstwa owocowo-warzywnego. Analizę tę pogłębił przez badania pracy robotników, obsługujących poszczególne stanowiska robocze.

Mając na uwadze, że praca ta ma również dać czytelnikowi odpowiednie informacje, dotyczące przeprowadzania tego rodzaju badań w konkretnych warunkach pracy w zakładzie produkcyjnym w rozdziale I omówiono stosowaną przez autorów metodę badań oraz ustalono ich zakres jak również najważniejsze elementy, które powinny być objęte badaniami.

W rozdziale II scharakteryzowano procesy robocze w badanych rozlewniach i w oparciu o tę charakterystykę przeprowadzono ich porównanie. Ponieważ praca w badanych rozlewniach zorganizowana jest w formie potoku omówiono w oparciu o konkretny materiał istotne cechy tego systemu organizacji produkcji i pewne nieprawidłowości, występujące w tych zakładach, wskazano na przyczyny ich występowania oraz sposoby ich usunięcia.

Rozdział III poświęcono analizie metod pracy, stosowanych przy wykonywaniu poszczególnych operacji w rozlewniach badanych zakładów. Rozdział ten podzielono na dwa podrozdziały:

(a) analiza metod pracy stosowanych w myjni i (b) analiza metod pracy stosowanych w rozlewni.

W każdym z tych podrozdziałów omówiono kolejno metody pracy, stosowane przy wykonywaniu poszczególnych operacji w każdym z badanych zakładów oraz porównano te metody pracy w po-

szczególnych zakładach. Analizę każdej operacji uzupełniono szkicem stanowiska roboczego i zakończono ją wyciągnięciem odpowiednich wniosków.

Na podstawie wniosków z rozdziału III podano w rozdziale IV konkretne projekty zmian organizacyjno-technicznych na poszczególnych stanowiskach roboczych, które mogą być wprowadzone w zakładzie bez konieczności dokonywania istotnych zmian w dotychczasowym wyposażeniu technicznym zakładu.

W rozdziale IV wreszcie poruszono niektóre najbardziej zasadnicze zagadnienia normowania pracy oraz systemów płac, stosowanych w badanych rozlewniach wskazując na ścisły związek, jaki istnieje między wydajnością pracy obsługaną przez robotników a słusznymi technicznymi normami pracy i odpowiednim systemem wynagradzania robotników.

Wprowadzenie w życie zawartych w pracy projektów zmian organizacyjno-technicznych przyczyni się do podniesienia poziomu organizacyjnego i technicznego rozlewni win w zakładach przetwórstwa owocowo-warzywnego, jak również do zapewnienia robotnikom prawidłowego wynagrodzenia za wykonaną pracę.

Metodyka badań, zastosowana w pracy może być również wykorzystana przy prowadzeniu prac o podobnej tematyce w pokrewnych branżach. (kw)

Udział IEOP w Konferencji Katedr Ekonomiki Przemysłu i Technologii WSE w Zakopanem

W dniach od 15.VI. do 8.VII. br. odbyła się w Zakopanem konferencja naukowa Katedr Ekonomiki Przemysłu i Technologii Wyższych Szkół Ekonomicznych. W konferencji brał również udział Instytut Ekonomiki i Organizacji Przemysłu.

Na konferencji wygłoszone zostały liczne referaty, które można ująć w następujące grupy problemowe: metodologia obliczania i sposoby wykorzystania mocy produkcyjnych w przemyśle, rozszerzenie bazy surowcowej, system dyspozytorski, rozrachunek gospodarczy, efekty ekonomiczne postępu technicznego. Uczestnicy konferencji, w toku jej trwania, zwiedzili szereg przodujących i nowoczesnych przedsiębiorstw przemysłowych.

Instytut Ekonomiki i Organizacji Przemysłu w ramach wy-

żej wymienionych zagadnień wystąpił z następującymi referatami: „Metodologia obliczania mocy produkcyjnej w hutnictwie żelaza” — kandydat nauk ekonomicznych A. Kagan; „Wzłowe zagadnienia technicznego normowania pracy” — prof. dr inż. Bronisław Biegeleisen-Zelazowski; „Istota dyspozytorstwa w przemyśle” — mgr Gabriel Rupiński; „Ewidencja zużycia i wykorzystania materiałów w procesie produkcji” — Henryk Auerbach; „Wpływ organizacji transportu wewnątrzzakładowego na obniżkę kosztów własnych produkcji” — inż. Michał Berger.

Konferencja ta przyczyniła się niewątpliwie do dalszego zacieśnienia współpracy pomiędzy Instytutem a Katedrami Ekonomiki Przemysłu i Technologii Wyższych Szkół Ekonomicznych. (zd).

Posiedzenie plenarne kolegium Instytutu Ekonomiki i Organizacji Przemysłu

W dniach 17 i 18 maja odbyło się plenarne posiedzenie Kolegium Instytutu Ekonomiki i Organizacji Przemysłu. Tematem kolegium, między innymi, było omówienie organizacji konferencji z przedstawicielami przemysłu na temat węzłowych zadań w zakresie ekonomiki i organizacji przedsiębiorstw na najbliższe 5 lat, zapoznanie się z doświadczeniami instytutów naukowo-badawczych w Węgierskiej Republice Ludowej, omówienie zagadnień kierowania pracą naukową, w szczególności młodych pracowników, sprawa aspirantur, omówienie przygotowań do konferencji naukowej Katedr Ekonomiki Przemysłu i Technologii w Zakopanem oraz szeregu innych.

Na wstępie dyrektor IEOP mgr inż. Ilja Epsztejn poinformował zebranych o planowaniu zastępcą dyrektora do

mi Instytutu. Dyrektor mgr inż. Ilja Epsztejn stwierdził, że sprawie tej nie zawsze poświęcano dostatecznie dużo uwagi. Kierownicy Zakładów powinni wskazywać młodym pracownikom naukowym najważniejsze metody organizacji warsztatu naukowego, uczyć ich pracy nad literaturą, fachową, kontrolować przebieg wykonywanych przez nich prac, zwracając szczególną uwagę na stały wzrost kwalifikacji młodych pracowników i podnoszenie jakości ich opracowań.

W dyskusji na ten temat wypowiedzieli się prof. dr inż. B. Biegeleisen-Zelazowski, mgr W. Jarzębowski, mgr inż. J. Czarny, inż. L. Zieliński, inż. P. Jewiarz, poruszając m. in. zagadnienia zwrocenia większej uwagi na jakość prac pracowników młodych, nagradzania prac najbardziej wartościowych, pogłębienie znajomości języków obcych, sposób prowadzenia notatek przy posługiwaniu się literaturą.

W wyniku dyskusji stwierdzono konieczność zwiększenia opieki nad młodymi pracownikami naukowymi, w szczególności w zakresie podnoszenia przez nich kwalifikacji naukowych w ramach szkolenia oraz zdobywania stopni naukowych. Zagadnieniu przedyskutowania doświadczeń z zakresu organizacji warsztatu naukowego, postanowiono poświęcić specjalne posiedzenie Kolegium.

W związku z tym, że około 20 pracowników naukowych IEiOP zgłosiło się na aspiranturę z zakresu ekonomiki i planowania przemysłu, rachunkowości i finansów, mgr Z. Dąbrowa zaznajomił zebranych z informacjami uzyskanymi na temat wymogów egzaminacyjnych na aspiranturę

oraz zapowiedział przenieść poszczególnym Zakładom Instytutu odpowiednich materiałów.

Następnie omówiono przebieg prac nad zorganizowaniem konferencji Instytutu z przedstawicielami przemysłu na temat węzłowych zagadnień gospodarczych w przyszłym 5-leciu. Uzgodniono terminy opracowania i złożenia referatów oraz terminy niektórych konferencji.

Z kolei omówiono krótko sprawę przebiegu wykonania planu, sprawy realizacji planu wydawniczego oraz szkolenia ekonomicznego. Dyrektor mgr inż. I. Epsztejn zapowiedział, że istnieje projekt zorganizowania w końcu roku bieżącego w poszczególnych Zakładach branżowych i problemowych Instytutu sesji naukowych, poświęconych omówieniu i przedyskutowaniu jednej z ważniejszych prac danego Zakładu.

Ustalono również, że na najbliższych kolejnych kolegiach wygłoszone zostaną następujące referaty: W. Ociepek — Księgowość dziennikowo-zleceńowa w przemyśle; prof. dr inż. B. Biegeleisen-Zelazowski — Normowanie techniczne; H. Auerbach — Ewidencja materiałów w przemyśle.

Z kolei omówiono przygotowania do Konferencji w Zakopanem, ustalając listę uczestników oraz ostateczną tematykę referatów. Instytut wystąpił na Konferencji z pięcioma referatami dotyczącymi najważniejszych problemów, jakie będą przedmiotem obrad Konferencji.

Sprawy finansowe omówiła krótko mgr. G. Rożencwajg, podkreślając konieczność dalszego obniżenia kosztów wyko-

Udział IEOP w pracach nad dziennikowo-zleceńową formą księgowości w PTE

W toku wymiany doświadczeń nad studiowaniem i opracowywaniem dziennikowo-zleceńowej formy księgowości, prowadzonych w ramach Sekcji Rachunkowości PTE — zespół Teorii Rachunkowości przy współudziale IEiOP — Zakładu Organizacji i Techniki Rachunkowości, odbyło się w dniu 26.V.1955 roku kolejne zebranie zespołu, na którym wiceprzewodniczący Zespołu W. Ociepek wygłosił referat pt. „Organizacja pracy przy dziennikowo-zleceńowej formie księgowości”.

Referent przypomniał na wstępie niektóre zagadnienia budowy formy dziennikowo-zleceńowej, omówił przebieg opracowywania danych liczbowych od dokumentu do bilansu oraz organizację pracy w księgowości. Podkreślił on, że księgowość dziennikowo-zleceńowa umożliwia lepsze rozłożenie pracy w czasie, zmniejszenie pracochłonności, a przez podział zagadnieńowy dzienników-zleceń, wpływa na przejście od mechanicznego opracowywania danych do ich analizy ekonomicznej. Kończąc stwierdził on, że Zespół przystępuje do krytycznej oceny księgowości rejestrowej i uważa za możliwe wykorzystanie tylko niektórych jej elementów dla księgowości dziennikowo-zleceńowej.

Po referacie padło szereg pytań, dotyczących wyjaśnienia pewnych szczegółów budowy formy dziennikowo-zleceńowej, na które odpowiedzi udzielił referent oraz mgr T. Marzantowicz.

W żywej dyskusji, w której wzięli udział J. Kujawski, S. Buki, H. Auerbach i T. Ma-

rzantowicz, naświetlono między innymi cel i naukowy charakter badań nad formą dziennikowo-zleceńową. Zadaniem Zespołu jest ustalenie zasad budowy socjalistycznych form księgowości przez zbadanie budowy formy dziennikowo-zleceńowej. Opracowanie metody budowy form księgowości pozwala na ustalenie zasad teorii księgowości w ścisłym powiązaniu z praktyką jej zastosowania.

Poruszono również zagadnienie roli księgowych w walce o obniżenie kosztów własnych i podniesienie roli księgowego w przedsiębiorstwie.

Na temat ten wypowiedział się szereg osób. W dalszej dyskusji zabrał głos S. Buki (Zakłady Farmaceutyczne — Tarchomin), stwierdzając, że należałoby zamiast opracowywania księgowości dziennikowo-zleceńowej zastanowić się raczej nad usprawnieniem formy rejestrowej. Zakwestionował on podział zagadnieńowy oraz słabe rozpracowanie zagadnienia kosztów w formie dziennikowo-zleceńowej.

H. Auerbach, popierając zdanie przedmówcy, zwrócił uwagę na konieczność powiązania formy dziennikowo-zleceńowej z ewidencją i kalkulacją normatywną.

Prof. dr J. Dziegielewski podsumowując dyskusję podziękował referentowi za interesującą referat oraz zebranych za żywy udział w dyskusji i stwierdził, że problem tego, czy księgowość dziennikowo-zleceńowa stosuje zagadnieniowy podział rejestrów, zostanie szczegółowo naświetlony w następnym referacie. (zd).